

Abstrakt

Caspar Lehmann je významnou osobností uměleckého řemesla ve střední Evropě závěru 16. a počátku 17. století. Jako řezáč skla a drahých kamenů působil na dvoře Rudolfa II. v Praze, i ve službách saského kurfiřta Christiana II. v Drážďanech. Poměrně velký badatelský zájem o jeho osobu byl podpořen zprávou Joachima von Sandrart z roku 1675, podle níž měl Caspar Lehmann obdržet privilegium na řezbu skla, a zároveň objevem signované Lehmannovy číše v 80. letech 19. století. Na základě podobnosti s objevenou číší byla následně Lehmannovi připisována kvalitativně i stylově poměrně různorodá díla.

Předkládaná práce na základě studia odborné literatury i dostupných archivních materiálů nejprve podává podrobný Lehmannův životopis. Hlavní část práce je pak věnována detailnímu rozboru 26 děl, která byla postupně odbornou literaturou Casparu Lehmannovi přisuzována. Na základě jejich vzájemného srovnání se pokouší definovat Lehmannův specifický styl řezby a kriticky posoudit jednotvé předměty. Z pečlivého studia dostupných předmětů vyplývá, že je možno z Lehmannova díla vyřadit trojici portrétů (Moritz von Oranien, Johann Sigismund von Brandenburg a Johann Friedrich von Württemberg) a s velkou pravděpodobností i dvě destičky se starozákoními scénami z The Corning Museum of Glass, stejně jako destičku s vyobrazením Jupitera a Junony. Přesné popsání Lehmannova stylu je nutným předpokladem pro orientaci v rané produkci řezaného skla. Z předkládané práce však zároveň vyplývá, že pro pochopení širšího kontextu středoevropské produkce není možné se omezovat na studium jediného řezáče, jelikož je i z poskytnutého přehledu patrné, že původ dochovaných předmětů je různorodý.

Klíčová slova

Caspar Lehmann, řezba, sklo, horský křišťál, Rudolf II., Praha, Drážďany, Uelzen, privilegium, Georg Schwanhardt, Joachim von Sandrart, Lehmannova číše.